

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПАТЕНТОЗНАВСТВО»

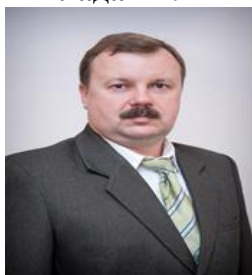
Ступінь освіти	магістр
Спеціальності	184 Гірництво, 183 Технології захисту навколишнього середовища, 185 Нафтогазова інженерія та технології, 101 Екологія
Тривалість викладання	4 чверті
Заняття:	Весняний семестр
Лекції	2 години
Практичні	2 години
Мова викладання	українська
Кафедра, що викладає	Транспортних систем і технологій

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3377>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: електронна пошта або група в Teams (за розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти)

Інформація про викладачів:

Барташевський Станіслав Євгенович
доцент кафедри транспортних систем і технологій,
кандидат технічних наук

E-mail:
bartashevskiy.s.ye@nmu.one

Салов Володимир Олександрович
професор кафедри транспортних систем і технологій,
кандидат технічних наук

E-mail:
salov.v.a@nmu.one

1. Анотація до курсу

Патентознавство – це ознайомлення здобувачів вищої освіти з найбільш ефективними традиційними та новими методами пошуку інноваційних технічних рішень у галузі транспорту.

Значна увага приділена новим технічним рішенням, завдяки яким забезпечується можливість розширення сфери застосування виробничих технологічних операцій, безпека їх виконання та оптимальна організація робіт.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у оволодінні теоретичними знаннями та практичними навичками щодо вирішення завдань з охорони інтелектуальної власності, винаходів, патентів тощо.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з класифікацією і характеристикою об'єктів промислової власності;
- розглянути складові процесу правової охорони об'єктів промислової власності;
- засвоїти основні прийоми і методи пошуку інноваційних рішень;
- навчити здобувачів вищої освіти складати заявки на винахід і корисну модель.

3. Результати навчання:

Класифікувати об'єкти промислової власності;
характеризувати об'єкти промислової власності;
визначати складові процесу правової охорони об'єктів промислової власності;
визначати конкурентоспроможність нових технічних рішень у сфері транспорту;
використовувати основні методи вирішення науково-технічних задач для вдосконалення транспортних систем і технологій;
володіти практичними методами оформлення і захисту інноваційних технічних рішень.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Загальні відомості про об'єкти промислової власності
2 Характеристики винаходу
3 Характеристики корисної моделі
4 Характеристики промислового зразка
5 Процес правової охорони об'єктів промислової власності
6 Патентна інформація і документація. Патентні дослідження
7 Методологія складання заявки на винахід і корисну модель
8 Особливості патентування інноваційних технічних рішень в іноземних державах
9 Контрольні заходи
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Складання заявки на винахід і корисну модель
1 Розробка документації на патентний пошук
2 Джерела патентної інформації і робота з ними
3 Пошук аналогів технічного рішення, що заявляється
4 Оформлення матеріалів заявки
5 Контрольні заходи

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Лекції із застосуванням мультимедійного супроводження; практичні заняття – практичні завдання.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається за чотирма поточними контрольними роботами (кожна максимально оцінюється у 15 балів) та оцінок за виконані задачі (задач 4, максимальна оцінка кожної задачі 8 балів). Отримані бали за поточні контрольні роботи, задачі та бонуси додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Бонус	Разом
60	32	8	100

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	<p>Залік відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети являють 10 тестових запитань з чотирма варіантами відповідей та 1 задачу.</p> <p>Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 9 балів.</p> <p>Правильно розв'язана задача оцінюється у 10 балів, причому:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 балів – відповідність еталону; - 8 балів – відповідність еталону, без одиниць виміру або з помилками в розрахунках; - 6 балів – незначні помилки у формулах, без одиниць виміру; - 4 бали – присутні суттєві помилки у розрахунках; - 2 бали – наведені формули повністю не відповідають еталону; - 0 балів – розв'язок не наведено. <p>Задача оцінюється шляхом співставлення з еталонним розв'язком. Максимальна кількість балів за залік: 100</p>
--	--

6.3. Критерії оцінювання поточної контрольної роботи

Поточна контрольна робота являє собою письмову відповідь на одне запитання, що розглядалися до цієї контрольної роботи.

Вона оцінюється:

– **15 балів** – в повному обсязі викладено матеріал та/або послідовно наведені відповідні технології та принципи організації робіт;

– **12-14 балів** – в повному обсязі викладено матеріал та/або послідовно наведені відповідні технології, та принципи організації робіт, але мають місце відхилення в застосуванні знань з організації виробництва ;

– **9-11 балів** – частково викладений матеріал та/або порушена послідовність функціонування відповідних технологічних та організаційних схем;

– **6-8 балів** – частково викладений матеріал та/або порушена послідовність функціонування відповідних технологічних та організаційних схем;

– **1-5 балів** – наведена інформація не відповідає темі контрольної роботи; – 0 балів – робота не написана.

6.4. Критерії оцінювання задач на практичних заняттях

До кожної задачі здобувач вищої освіти отримує 1 запитання щодо технології та організації робіт. Правильно розв'язана задача оцінюється у 2 бали, причому:

– **2 бали** – задача розв'язана правильно та наведені заходи з організації робіт;

– **1 бал** – задача розв'язана правильно, але не наведені заходи з організації робіт;

– **0 балів** – розв'язок не наведено.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (не мають пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 8 балів (якщо 1 пропуск – 6 бали, 2 пропуски – 4 бали) до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Промисловий транспорт».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Інженерна творчість і патентознавство : підручник / Л.Н. Ширін, В.О. Салов, О.В. Денищенко, С.Є. Барташевський, Є.А. Коровяка, В.О. Расцветаєв ; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 300 с.
2. Практикум з патентознавства для магістрів спеціальностей галузі знань 18 Виробництво та технології / О.В. Денищенко, С.Є. Барташевський, Є.А. Коровяка, В.О. Расцветаєв ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 70 с.
3. Салов В.О. Розроблення технічних рішень винахідницького рівня та складання заявки на патент (схеми, таблиці, приклади) : навч. посіб. / В.О. Салов ; Нац. техн. ун-т. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 188 с.

Допоміжні

1. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М.В. Паладія, Н.М. Мироненко, В.О. Жарова – К: Парламентське вид-во, 2006. – 432 с.
2. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002 № 197 // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0364-02>.
3. Правила розгляду заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18.03.2002 № 198 // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0313-02>.
4. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 № 22 // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>.
5. Правила складання та подання заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18.02.2002 № 110 // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0226-02>.
6. Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, затверджені наказом Держпатенту України від 28.07.1995 № 116 // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95>.
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
8. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 № 3689-ХІІ // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.
9. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 № 3688-ХІІ // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.
10. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право : підруч. / Ю. М. Кузнецов. – Київ : Кондор, 2009. – 442 с.
11. Кузнецов Ю.М. Практикум з дисципліни «Патентознавство та авторське право» : навч.-метод. посіб. / Ю. М. Кузнецов, О. В. Самойленко. – Київ : ТОВ «ЗМОК» - ТОВ «ГНОЗІС», 2010. – 232 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua> Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. www.irbis-nbuv.gov.ua - Наукова періодика України. Бібліотека ім. В. Вернадського